

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-19
Besvaras senast
2021-02-02

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:323 Åtgärder i förhållande till Iran

Hundratusentals människor och organisationer i hela västvärlden – stater, ministrar, framstående politiker och parlamentariker, EU-parlamentet, FN:s kommitté för mänskliga rättigheter, 160 Nobelpristagare i spetsen för en enad forskarvärld, Amnesty och andra människorättsorganisationer – kräver i dag att den falskeligen anklagade läkaren och specialisten på katastrofmedicin Ahmadreza Djalali omedelbart ska frigges.

De förhör han utsattes för skedde under tortyr och hot. Den ”domstol” som Ahmadreza ställdes inför genomförde en parodisk rättegång. Ingen bevisning för anklagelserna mot honom har förevisats. Likafullt förklarade den iranske utrikesministern vid samtal med vår utrikesminister att Ahmadreza begått ”mycket allvarliga brott” och menade att han var spion och landsförrädare. Vår utrikesminister vet naturligtvis att detta är lögn. Den svenska regeringen vet också mycket väl sedan tidigare att den iranska regimens domstolars och dess politiska företrädares ord inte är värda ett smack. Det har svenska regeringar känt till i flera årtionden.

Nu har den iranska regimen i sin välvilja i den så kallade kritiska dialogen gått så långt att man vill utväxla sina egna terrorister och människorättsförbrytare, till exempel den iranske ambassadören i Belgien som är terrormisstänkt och Hamid Nouri som sitter i svenskt häkte i väntan på rättegång, mot en svensk medborgare som tagits som gisslan efter inbjudan till Iran. Ahmadreza Djalali är inte ensam. Den svenske medborgaren Habib Chaab arresterades av den turkiska säkerhetstjänsten i Turkiet under en resa i Mellanöstern och kidnappades till fängelse i Iran.

Chaab arresterades som framträdande medlem av Arab Struggle Movement for the Liberation of Ahvaz (ASMLA), som verkar för arabernas mänskliga och demokratiska rättigheter i den oljerika provinsen Khuzestan. Han har liksom Ahmadreza under tortyr tvingats erkänna olika typer av ”brott”, som ASMLA påstås ha genomfört i Khuzestan. Liksom i fallet med Ahmadreza vet vi att regimens uppgifter inte är att lita på.

Regeringen borde också för länge sedan ha förstått att den iranska regimen inte är en regim som ägnar sig åt någon finstilt och diskret diplomati. Islamiska republiken har struntat i den ”kritiska dialog” som EU har försökt ha med den. Regimen har gjort så mot omvärlden i 40 år. EU och inte minst svenska

regeringar har fallit undan för den iranska regimens verbala välvilja till denna ”dialog”. EU och svenska regeringar har hoppats på att goda ekonomiska förbindelser med Iran skulle leda till ökad respekt för mänskliga rättigheter. Man har hoppats länge, men så har det inte blivit. Allt prat om dialog har varit förspilld möda. Affärerna har fortsatt – ”business as usual” har pågått som om ingenting hänt. Silkesvantarnas tid borde för länge sedan ha varit över när det gäller den statsterroristiska regimen i Iran.

I ett avseende har dock en förändring inträffat. Den iranska regimen nöjer sig inte längre med att ha en låtsasdialog med EU:s medlemsländer för att upprätthålla goda ekonomiska förbindelser. Den använder sina nya brott mot mänskliga rättigheter riktade mot andra länders medborgare för att göra affärer i människohandel och för att frita sina människorättsförbrytare och massmördare som varit den iranska regimens hantlangare.

Man håller oskyldiga människor som gisslan för att sätta press på EU och Sverige i syfte att vinna politiska och ekonomiska fördelar. Är det inte dags för den svenska regeringen att, likt det man gjort i Belgien, höja rösten mot Iran och förmå EU-kommissionen med dess högste representant i utrikes frågor Josep Borrell att också göra det? Om den iranska regimen ska förmås att frige Ahmadreza och Habib Chaab räcker det inte med vädjanden i en kritisk dialog; det krävs hårdare ord och konkreta, för regimen kännbara, åtgärder.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

1. Kommer regeringen att kräva att Iran omedelbart frigir Ahmadreza Djalali?
2. Kommer regeringen att kräva frigivning av Habib?
3. Kommer den svenska regeringen att ställa ultimatum om ett frigivande av de svenska medborgarna som ett villkor för fortsatta normala mellanstatliga och kommersiella förbindelser?
4. Kommer regeringen att genom EU kräva ett slut på förföljelser och terror mot flyktingar och på kidnappningar av andra länders medborgare?
5. Kommer regeringen att, som den belgiska regeringen, klargöra att om Iran avrättar och inte frisläpper Ahmadreza Djalali och Habib Chaab så kommer detta att få märkbara konsekvenser för affärsverksamheter och

diplomatiska kontakter med Teheran framöver?

.....

Amineh Kakabaveh (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders